

Η ΜΕΣΕΓΓΥΗΣΙΣ ΚΑΙ Η ΚΛΟΠΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

Υπό του Καθηγητού τῆς Α.Σ.Β.Σ. κ. Ι. Α. ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗ

1. ΜΕΣΕΓΓΥΗΣΙΣ

Α. Τίς ὁ μεσεγγυούχος

Μεσεγγυούχος τοῦ ζημιώσαντος αὐτοκινήτου, ἐλλείπει διορισμοῦ διὰ Προεδρικής ἀποφάσεως, εἶναι ἐκ τοῦ νόμου ἢ Ἀστυνομική Ἀρχή. Ἐπὶ κατασχέσεως τοῦ αὐτοκινήτου διὰ ζημίας ἐκ σωματικῆς βλάβης ἢ θανατώσεως προσώπου, διὰ τῆς ἐπιτρεπούσης τὴν κατάσχεσιν Προεδρικής ἀποφάσεως διορίζεται καὶ ἄνευ εἰδικοῦ αἰτήματος περὶ τούτου, μεσεγγυούχος, εἰς ὃν παραδίδεται τὸ αὐτοκίνητον ἅμα τῇ κατάσχεσει πρὸς φύλαξιν. Ἐὰν τὸ ζημιώσαν αὐτοκίνητον εἶναι ἠσφαλισμένον διὰ τὰς ἐξ ἀτυχήματος ἀπαιτήσεις, διορίζεται μεσεγγυούχος ὑποχρεωτικῶς ἢ ἀσφαλιστικῆ ἐταιρία διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου, εἰς ὃν δεόν νὰ γνωσθῆ καὶ ν' ἀποδειχθῆ ἢ ὑπάρχουσα ἀσφάλις κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς αἰτήσεως περὶ κατασχέσεως.

Β. Ὑποχρεώσεις καὶ δικαιώματα μεσεγγυούχου

Οἷοσδήποτε καὶ ἂν ἡ ὁ μεσεγγυούχος, ὑποχρεοῦται οὗτος νὰ διαφυλάττῃ τὸ αὐτοκίνητον, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀσφαλίζηται ἀπὸ πάσης φθορᾶς ἢ βλάβης. Ἐπομένως δὲν δύναται νὰ ἔχη αὐτὸ εἰς κυκλοφορίαν καὶ νὰ γίνηται ἐκμετάλλευσίς του, διότι ἐκ ταύτης ὑφίσταται φθορὰν καὶ βλάβας.

Δὲν δικαιούται νὰ μεταχειρίζεται τὸ αὐτοκίνητον οὔτε νὰ παραχωρῆ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ πρὸς ἄλλους, ἄνευ συναίνεσεως τῶν ἐνδιαφερομένων.

Δικαιούται ν' ἀποζημιωθῆ διὰ τὰς δαπάνας πρὸς φύλαξιν τοῦ αὐτοκινήτου. Ἐπίσης δικαιούται καὶ ἀμοιβῆς, καθοριζομένης ἀναλόγως τῆς ἀπασχολήσεώς του.

Διὰ συμφωνίας τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν δύναται νὰ ρυθμισθῆ ἄλλως ἢ μεσεγγυήσις τοῦ ζημιώσαντος αὐτοκινήτου.

Γ. Εὐθῦνα μεσεγγυούχου

Κατὰ τὸ ἄρθρον 832 Α.Κ. ὁ μεσεγγυούχος ὑπόκειται εἰς τὰς περὶ θεματοφύλακος διατάξεις, κατὰ δὲ τὸ 833 Α.Κ. ὑποχρεοῦται καὶ εἰς πράξεις διαχειρήσεως. Ὁ θεματοφύλαξ ὀφείλει νὰ καταβάλλῃ τὴν ἐν τοῖς ἰδίοις ἐπιμέλειαν μὴ ἀπαλλασσόμενος διὰ βαρεῖαν ἀμέλειαν (Α.Κ. 333). Ἐπομένως ἂν δὲν κατέβαλε τὴν ἐν τοῖς ἰδίοις ἐπιμέλειαν εὐρίσκεται ἐν πταίσματι. Ἐὰν δὲ δικαιούται ἀμοιβῆς, ὅπερ κατὰ κανόνα γίνεται, τότε εὐθύνεται διὰ πᾶν πταῖσμα.

Δ. Ἀπαγόρευσις ἀπαλλοτριώσεως

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μεσεγγυήσεως ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ αὐτοκινήτου στερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπαλλοτριώσεως ἢ ὀπωσδήποτε διαθέσεως τοῦ ἀντικειμένου Π.Δ. 1039, 890, 926, 927, 961, 963, 964. Πᾶσα ἀπαλλοτριώσις εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος καὶ μὴ οὐσα χωρὶς ν' ἀπαιτῆται νὰ ἀπαγγελθῆ ἢ ἀκυρότης παρὰ τοῦ δικαστηρίου (Π.Δ. 963).

Ε. "Άρσις μεσεγγυήσεως

Ἡ μεσεγγυήσις δύναται ν' ἄρθῃ ἐπὶ τῇ καταθέσει ἐγγυήσεως ἢ ἐπὶ τῇ δηλώσει τῆς ἐχούσης ἠσφαλισμένον τὸ ὑπὸ μεσεγγυήσιν αὐτοκίνητον ἑταιρείας δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου. Τὸ ποσὸν τῆς ἐγγυήσεως ἢ τῆς δηλώσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς ἑταιρείας διὰ τὴν ἄρσιν τῆς μεσεγγυήσεως, δύναται νὰ εἶναι ἐπὶ ἔλαττον τοῦ ποσοῦ τῆς κατασχέσεως ἢ τῆς ἀξίας τοῦ αὐτοκινήτου, διότι παραμένει ἢ ἐκ τῆς κατασχέσεως καὶ ἰδίᾳ ἐκ τοῦ ὑφισταμένου ἐκ τοῦ νόμου προνομίου ἐξασφάλισης, πέραν τῆς διὰ τὴν ἄρσιν τῆς μεσεγγυήσεως κατατεθείσης ἐγγυήσεως ἢ δηλώσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς ἑταιρείας.

2. ΚΛΟΠΗ

Ἡ κλοπὴ αὐτοκινήτων παρουσιάζει πολλὰ ζητήματα εἰς τοὺς ἀσφαλιστάς.

Συνήθως τὰ κλεπτόμενα αὐτοκίνητα ἐπανευρίσκονται μετὰ τινὰ καιρὸν ἐγκαταλελειμμένα, διότι δὲν «ἐκλάπησαν» μὲ τὴν πρόθεσιν κλοπῆς, δηλ. ἰδιοποιήσεως, ἀλλὰ προσωρινῆς χρήσεως, εἴτε πρὸς διασκέδασιν, εἴτε πρὸς ἐργασίαν, εἴτε (σπανιώτερον) δι' ἐγκληματικούς σκοπούς.

Ἐξ ἄλλου διὰ «κλαπέντος» αὐτοκινήτου εἶναι δυνατόν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κλοπῆς νὰ προξηνηθοῦν ζημίαι εἰς τοὺς ἐπιβαίνοντας (κλέπτας ἢ μὴ) ἢ εἰς τρίτους ἐκτὸς τοῦ αὐτοκινήτου εὐρισκομένους κατὰ τὴν στιγμήν τοῦ αὐτυχήματος. Ἐπίσης εἶναι δυνατόν νὰ ὑποστῇ δλικὴν ἢ μερικὴν ζημίαν αὐτὸ τοῦτο τὸ κλαπὲν αὐτοκίνητον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κλοπῆς ἤτοι ἀφ' ἧς ἐκλάπη μέχρις οὐ ἀνευρεθῇ, εἴτε ἐκ πυρκαϊᾶς, ἀναφλέξεως ἢ κεραυνοῦ, εἴτε ἐκ συγκρούσεως, προσκρούσεως ἢ ἀνατροπῆς.

Ἐπίσης εἶναι δυνατόν ν' ἀπωλεσθῇ δλικῶς καὶ ὀριστικῶς τὸ ἀσφαλιζόμενον αὐτοκίνητον εἴτε λόγῳ ἀποκρύψεως εἴτε λόγῳ ἐξαγωγῆς (λαθραίας) εἰς τὸ ἐξωτερικόν, εἴτε λόγῳ διαλύσεως εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη καὶ πωλήσεως τῶν τμημάτων αὐτοῦ κλπ. Ἐπίσης εἶναι δυνατόν νὰ ἀνευρεθῇ τὸ κλαπὲν αὐτοκίνητον, ἀλλὰ μὲ ζημίαν ἐκ μερικῆς κλοπῆς λόγῳ ἀφαίρεσεως τμημάτων αὐτοῦ. Ἐπίσης εἶναι δυνατόν νὰ κλαπῇ μέρος μόνον τοῦ αὐτοκινήτου ὡς π.χ. ἐξαρθήματα ἢ ἐλαστικά κλπ. (μερικὴ κλοπὴ).

Ἡ ἀπλουστέρα λύσις διὰ τοὺς ἀσφαλιστάς θὰ ἦτο νὰ μὴ ἀσφαλιζῶνται οἱ κινδύνοι κλοπῆς γενικῶς. Πρὸς τοῦτο ἀρκεῖ ἢ ἐν τοῖς γενικοῖς ἢ ἐιδικοῖς ὅροις τοῦ ἀσφαλιστηρίου συμβολαίου καταχώρισις ρήτρας καθ' ἣν :

«Ἡ Ἐταιρεία δὲν εὐθύνεται διὰ τὰς ἀπωλείας ἢ ζημίας, τὰς προξενουμένας διὰ τοῦ ἀσφαλιζομένου διὰ τοῦ παρόντος αὐτοκινήτου εἰς τὸν ἰδιοκτήτην, τὸν κάτοχον, τὸν ὀδηγόν, τοὺς ἐπιβαίνοντας ἢ καὶ πάντα τρίτον ἐκτὸς τοῦ αὐτοκινήτου εὐρισκόμενον οὔτε διὰ τὰς προξενουμένας εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ διὰ τοῦ παρόντος ἀσφαλιζόμενον αὐτοκίνητον δλικᾶς ἢ μερικᾶς ἀπωλείας ἢ ζημίας ἐκ πυρκαϊᾶς, αὐτομάτου ἀναφλέξεως, κεραυνοῦ, συγκρούσεως, προσκρούσεως, ἀνατροπῆς ἢ κλοπῆς ἢ ὑπεξαίρεσεως, ἐφόσον αἱ τοιαῦται ἀπώλειαι ἢ ζημίαι ἔλαβον χώραν καθ' ὃν χρόνον ἐπελήφθη τῆς κατοχῆς ἢ τῆς χρήσεως τοῦ αὐτοκινήτου αὐτογνωμόνως, ἤτοι

ἀνευ ἐντολῆς ἢ ἀδείας τοῦ ἰδιοκτῆτου, οἷονδήποτε πρόσωπον. Ἐπίσης ἡ Ἑταιρεία δὲν εὐθύνεται δι' ἀπωλείας ἢ ζημίας τοῦ ἰδιοκτῆτου ἢ τοῦ κατόχου ἢ τοῦ ὀδηγοῦ, συνισταμένας εἰς ὀλικὴν ἢ μερικὴν κλοπὴν, ὑπεξαίρεσιν ἢ ἀφαίρεσιν τῆς χρήσεως ὀλοκλήρου ἢ μέρους (τμήματος, ἐξαρτήματος, ἀνταλλακτικοῦ κλπ.) τοῦ ἀσφαλισμένου διὰ τοῦ παρόντος αὐτοκινήτου».

Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἐκινήθη ἤδη τὸ ἐν ἰσχύϊ Τιμολόγιον αὐτοκινήτων, ἀλλὰ μόνον ὡς πρὸς τὰς ἐκ μερικῆς κλοπῆς ζημίας ἢ ἀπωλείας ἃς ἀποκλείει τῆς ἀσφαλίσεως. Ἀντιθέτως κατὰ τὸ Τιμολόγιον ἐπιτρέπεται ἡ ἀσφάλις ὀλικῆς κλοπῆς τοῦ αὐτοκινήτου, ἐπ' ἀσφαλιστρῶ 1 % καὶ μὲ καταχώρισιν εἰδικοῦ ὑποχρεωτικοῦ θροῦ ἀποκλείοντος εὐθύνην τῆς ἐταιρείας διὰ ζημίας ἐκ μερικῆς κλοπῆς.

Ἐρωτᾶται ὅθεν ποῖαι ζημίαι καλύπτονται διὰ τῆς ἀσφαλίσεως ὀλικῆς κλοπῆς.

Εἶναι προφανὲς ὅτι ἡ ἀσφάλις κλοπῆς δὲν εἶναι οὔτε ἀσφάλις ἀστικῆς εὐθύνης ἔναντι τρίτων ἢ ἐπιβαίνοντων διὰ σωματικὰς θλάβας ἢ ὀλικὰς ζημίας αὐτῶν λαμβανούσας χώραν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς «κλοπῆς», οὔτε ἀσφάλις αὐτοῦ τούτου τοῦ διὰ τοῦ ἀσφαλιστηρίου καλυπτομένου αὐτοκινήτου κατὰ ὀλικῶν ἢ μερικῶν ζημιῶν ἢ ἀπωλειῶν ἐκ πυρκαϊᾶς ἢ προσκρούσεως συγκρούσεως ἢ ἀνατροπῆς αὐτοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κλοπῆς.

Ἡ ἀσφάλις κλοπῆς κατὰ τὸ ἐν ἰσχύϊ τιμολόγιον περιορίζεται γὰρ καλύψῃ τοὺς κινδύνους ὀριστικῆς καὶ διαρκοῦς ἀπωλείας ἢ ὀριστικῆς καὶ διαρκοῦς ἀφαίρεσεως τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τῆς χρήσεως τοῦ αὐτοκινήτου εἰς τὸ διηνηκεῖς. Πράγματι ἡ ἀσφάλις κλοπῆς εἶναι εἶδος ἀσφαλίσεως κλάδου μεταφορῶν καὶ προσομοιάζει πρὸς τὴν ἀσφάλισιν κλοπῆς ἢ ὑπεξαίρεσεως τῶν κλάδων θαλάσσης ἢ μεταφορῶν διὰ ξηρᾶς ἢ ἀέρος. Ὁ κίνδυνος συνίσταται εἰς τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ τούτου τοῦ μεταφορικοῦ μέσου καὶ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν κίνδυνον πειρατείας ἢ κατασχέσεως σκάφους ὑπὸ σφετεριστῶν ἐξουσίας ἢ ἐχθρικῶν δυνάμεων, οὗτινος κινδύνου ἡ κάλυψις προβλέπεται ἐπὶ εἰδικῶ ἀσφαλιστρῶ εἰς τὴν θαλασσίαν ἀσφάλισιν.

Ἐπομένως ἐὰν τὸ αὐτοκίνητον ἐπανευρεθῇ ἀκέραιον, οὐδεμίαν ὀφείλεται ἀποζημιῶσαι, ἐὰν δὲ κατεβλήθη ἤδη τοιαύτη τὸ αὐτοκίνητον περιέρχεται εἰς τὴν καταβαλοῦσαν τὴν ἀσφαλιστικὴν ἀποζημιῶσιν ἐταιρείαν. Ἐὰν ἐπανευρεθῇ μὲν τὸ αὐτοκίνητον ἀλλ' ἔχουν ἀφαιρεθῇ ὑπὸ τοῦ κλέπτου τμήματα ἢ ἐξαρτήματα κλπ. δὲν ἀποζημιοῦται ὁ ἰδιοκτῆτης ἢ κάτοχος ἐφόσον μερικὴ κλοπὴ δὲν ἀσφαλίζεται.

Ἐὰν τὸ αὐτοκίνητον ἐπανευρεθῇ μὲν ἀλλὰ μὲ ζημίας αὐτοῦ ἐκ πυρκαϊᾶς ἢ ἐκ προσκρούσεως ἢ συγκρούσεως ἢ ἀνατροπῆς κλπ. δὲν ὑποχρεοῦται ὁ ἀσφαλιστὴς ν' ἀποζημιῶσῃ τὸν ἰδιοκτῆτην ἢ κάτοχον δυνάμει τῆς ἀσφαλίσεως κλοπῆς, διότι ἡ ἀσφάλις ὀλικῆς κλοπῆς δὲν εἶναι ἀσφάλις ἰδίων ζημιῶν ἐκ πυρκαϊᾶς ἢ προσκρούσεως κλπ. ἀλλ' ἀσφάλις τῆς ὀλικῆς καὶ διηνηκεῖς ἀφαίρεσεως τῆς ἰδιοκτησίας καὶ χρήσεως τοῦ αὐτοκινήτου. Ἐπίσης ἐὰν τὸ κλαπὲν αὐτοκίνητον προξενῆσῃ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κλοπῆς ζημίας εἰς ἐπιβαίνοντας ἢ τρίτους δὲν εὐθύνεται ὁ ἀσφαλιστὴς δυνάμει τῆς ἀσφαλίσεως κλοπῆς, διότι ἡ ἀσφάλις κλοπῆς

δὲν εἶναι ἀσφάλισις ἀστικῆς εὐθύνης ἔναντι ἐπιβαίνοντων ἢ τρίτων.

Ἔτερον ζήτημα εἶναι ἂν διὰ τὴν κάλυψιν τόσον περιωρισμένου κινδύνου, οἷος ὁ διὰ τῆς ἀσφαλίσεως κλοπῆς καλυπτόμενος, δικαιολογηταὶ ἢ οὐ τὸ ὑψηλὸν ἀσφάλιστρον 1 %.

Ἔτερον ἐπίσης ζήτημα εἶναι ἂν ὁ ἀσφαλιστὴς ὁ ἀσφαλίζων τὸ αὐτοκίνητον κατὰ κινδύνων ἀστικῆς εὐθύνης, πυρκαϊᾶς καὶ ἰδίων ζημιῶν, ὑποχρεοῦται ν' ἀποζημιώσῃ τοὺς παθόντας ἢ ζημιωθέντας δυνάμει τῆς ὑπαρχούσης ἀσφαλίσεως ἀστικῆς εὐθύνης, πυρκαϊᾶς καὶ ἰδίων ζημιῶν.

Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου δεόν νὰ λεχθῶσι τὰ ἑξῆς :

A. Ἀσφάλισις ἀστικῆς εὐθύνης

Κατὰ παγίαν νομολογίαν ὁ αὐτογνωμόνως ἐπιλαμβανόμενος τοῦ αὐτοκινήτου ἄρα καὶ ὁ κλέπτης, δὲν εἶναι τρίτος, ἀλλ' εἶναι κάτοχος τοῦ αὐτοκινήτου (Ν.Γ. Ν/1911 ἄρθρ. 2 ἐν τέλει). Συνεπῶς ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ αὐτοκινήτου δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἀπαλλαγὴν τὴν προβλεπομένην διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου διὰ τὰ πταίσματα, «τρίτου προσώπου». Κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου τρίτος εἶναι πᾶν πρόσωπον ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τοῦ αὐτοκινήτου εὐρισκόμενον, ξένον ὁμῶς πρὸς τὴν κατὰ τὴν στιγμήν τοῦ ἀτυχήματος πραγματικὴν διεύθυνσιν τοῦ αὐτοκινήτου. Ὁ αὐτογνωμόνως ἐπιληφθεὶς τῆς κατοχῆς (κλέπτης) τοῦ αὐτοκινήτου καὶ ὁδηγῶν αὐτὸ κατὰ τὴν στιγμήν τοῦ ἀτυχήματος δὲν εἶναι τρίτος.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ ἰδιοκτῆτης εὐθύνεται μέχρι τῆς ἀξίας τοῦ αὐτοκινήτου (ἄρθρ. 4). Κατὰ τινὰ ἐκδοχὴν λόγῳ λανθάνοντος πταίσματός του ἐν τῇ διαφυλάξει τοῦ αὐτοκινήτου. Καὶ ἐπομένως καὶ ὁ ἀσφαλιστὴς ὁ ἀναλαβὼν τοὺς κινδύνους ἀστικῆς εὐθύνης τοῦ ἰδιοκτῆτου ἢ κατόχου ἢ ὁδηγοῦ ὑποχρεοῦται ν' ἀποζημιώσῃ τοὺς παθόντας ἢ ζημιωθέντας τρίτους ἢ ἐπιβαίνοντας (ἐφόσον ἐκάλυψε καὶ τούτους) διὰ σωματικὰς βλάβας καὶ ὕλικας ζημίας, ἃς ἠσφάλισεν, ἐπισυμβάσας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κλοπῆς. Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τοῦ ἀσφαλιστοῦ δὲν στηρίζεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν κλοπῆς ἀλλ' εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀστικῆς εὐθύνης.

Ἐφόσον διὰ τοῦ ἀσφαλιστηρίου ἀσφαλίζεται ἡ ἀστικὴ εὐθύνη τοῦ ἰδιοκτῆτου τοῦ αὐτοκινήτου ἔπεται διὰ τὴν ἀσφαλιστικὴν ἑταιρείαν ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ ἀποζημιώσεις εἰς τοὺς παθόντας ἐξ ἀτυχήματος προκληθέντος ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου αὐτοκινήτου, ἔστω καὶ ἂν πρόκειται περὶ ἀτυχήματος ἐπισυμβάντος καθ' ἣν στιγμήν τὸ αὐτοκίνητον ὠδηγεῖτο ὑπὸ κλέπτου. Διότι ὁ ἰδιοκτῆτης εἶναι κατὰ νόμον ὑπεύθυνος ἔναντι τρίτων διὰ τοιαύτας ζημίας (ἀτυχήματα).

Οὐδεμίαν σημασίαν ἔχει ἂν ὁ κλέπτης ἔχῃ δίπλωμα ὁδηγοῦ ἢ οὐ, ἐκτὸς ἐὰν διὰ γενικοῦ ἢ ἐιδικοῦ ὅρου ἀποκλείονται τὰ ἀτυχήματα τὰ ἐπισυμβαίνοντα δσάκις τὸ αὐτοκίνητον ὠδηγεῖται ὑπὸ προσώπου στερουμένου ἀδείας ὁδηγοῦ, ὁπότε ὁ μὲν ἰδιοκτῆτης θὰ πληρώσῃ ἀποζημιώσεις εἰς τοὺς παθόντας, ἀλλ' ὁ ἀσφαλιστὴς ἀπαλλάσσεται δυνάμει τοῦ ὅρου. Μένει δηλ. ἀκάλυπτος ὁ πελάτης.

Ἡ ἀσφαλιστικὴ ἑταιρεία δύναται, καθ' ἃ ἐλέχθη, διὰ γενικοῦ ἢ ἐιδικοῦ ὅρου ν' ἀπαλλαγῇ τῆς εὐθύνης πρὸς ἀποζημιώσεις δι' ἀτυχήματα ἐπισυμβαίνοντα κατὰ τὴν διάρκειαν κλοπῆς τοῦ αὐτοκινήτου. Ἡ τοιαύτη ὁμῶς ἀπαλλαγὴ δὲν ἰσχύει, ἐὰν ἡ ἀσφαλιστικὴ ἑταιρεία ἀναδεχθῇ τὴν εὐθύνην τοῦ ἰδιοκτῆτου δι' ἐγ-

γυητικῆς δηλώσεως κατατεθείσης εἰς τὸ Ἀστυνομικὸν τμήμα ἢ εἰς τὸ Δικαστήριον.

Β. Ἀσφάλις ἰδίων ζημιῶν

1. Ἡ ἀσφάλις ἰδίων ζημιῶν δὲν εἶναι ἀσφάλις εὐθύνης, ἀλλ' εἶναι ἀσφάλις μεταφορᾶς καὶ δὴ ἀσφάλις τοῦ μεταφορικοῦ μέσου (ἢ ἀσφάλις σώματος) ὅπως καὶ ἡ ἀσφάλις σκάφους. Διαιρεῖται δὲ ἀφ' ἑνὸς εἰς ἀσφάλισιν τοῦ σώματος τοῦ αὐτοκινήτου κατὰ κινδύνων πυρός, αὐτομάτου ἀναφλέξεως, κεραυνοῦ κλπ. καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς ἀσφάλισιν τοῦ σώματος τοῦ αὐτοκινήτου κατὰ κινδύνων συγκρούσεως, προσκρούσεως καὶ ἀνατροπῆς.

Ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέωσις τοῦ ασφαλιστοῦ προκύπτει ἐκ τοῦ νόμου καὶ ἐκ τῆς ασφαλιστικῆς συμβάσεως, δηλ. ἐκ τοῦ ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 213 τοῦ Ἐμπορικοῦ νόμου ὁ πυρασφαλιστὴς ὑποχρεοῦται νὰ ἀποζημιώσῃ πάσας τὰς ζημίας τὰς προξενθείσας ἐκ πυρκαϊᾶς προελθούσης ἐξ οἰαοδήποτε αἰτίας, ἐκτὸς τῆς προελθούσης ἐκ βαρέος πταισματος καταλογιστέου προσωπικῶς εἰς τὸν ἠσφαλισμένον ἢ ἐκ κινδύνων πολέμου καὶ στάσεων. Ἄρα ὑποχρεοῦται καὶ διὰ ζημίας ἐκ πυρός κλπ. ἐπισυμβαίνουσας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κλοπῆς τοῦ αὐτοκινήτου. Ἐξ ἴσου εὐρεία δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ασφαλιστοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ζημιῶν ἐκ συγκρούσεως, προσκρούσεως ἢ ἀνατροπῆς.

Δύναται ὅμως διὰ τοῦ ασφαλιστηρίου συμβολαίου νὰ συμφωνηθῇ ἀπαλλαγὴ τοῦ ασφαλιστοῦ διὰ τὰς ζημίας πυρκαϊᾶς ἢ συγκρούσεως κλπ. τὰς ἐπισυμβαίνουσας κατὰ τὴν διάρκειαν κλοπῆς τοῦ αὐτοκινήτου. Ἐλλείπει τοιαύτης συμφωνίας ὁ ἀσφαλιστὴς δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς εὐθυνόμενος, ἐκτὸς ἐὰν δυνηθῇ ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἡ ζημία προήλθεν ἐκ βαρέος πταισματος καταλογιστέου προσωπικῶς εἰς τὸν ἠσφαλισμένον. Τοιοῦτον πταίσμα βαρὺ δὲν δύναται, κατὰ τὴν γνώμην μου, νὰ θεωρηθῇ τὸ γεγονός ὅτι ἐγκατέλειπεν ὁ ἠσφαλισμένος ἀφύλακτον τὸ αὐτοκίνητον τὸ ὅποιον ἐκλάπη. Διότι κατὰ γενικὴν συνήθειαν σήμερον τὰ αὐτοκίνητα ἐγκαταλείπονται ἀφύλακτα εἰς τοὺς δρόμους, γεγονός ὅπερ γνωρίζουσιν οἱ ἀσφαλισταί.

Ἐν συμπεράσματι :

1. Ἡ ἀσφάλις δλικῆς κλοπῆς καλύπτει μόνον τὴν δριστικὴν καὶ διαρκῆ δλικὴν ἀπώλειαν (τόταλ λὸς) ἢ ἀφαίρεσιν τῆς ἰδιοκτησίας καὶ χρήσεως τοῦ αὐτοκινήτου συνεπείρ κλοπῆς ἢ ὑπεξαίρεσεως, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ἀστικὴν εὐθύνην ἔναντι ἐπιβαίνόντων ἢ τρίτων οὐδὲ τὴν δλικὴν καταστροφὴν ἢ μερικὴν ζημίαν τοῦ αὐτοκινήτου ἐκ πυρκαϊᾶς, προσκρούσεως κλπ.

2. Ἡ ἀσφάλις ἀστικῆς εὐθύνης καλύπτει καὶ τὰς ζημίας τὰς προξενουμένας διὰ τοῦ ἠσφαλισμένου αὐτοκινήτου εἰς τρίτους (ἢ καὶ εἰς τοὺς ἐπιβαίνοντας, ἐφόσον ἐνηργήθη καὶ ἀσφάλις ἐπιβατῶν) ὑπὸ τοῦ κλέπτου ἢ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κλοπῆς. Μόνον ζημίας τοῦ κλέπτου δικαιούται ν' ἀρνηθῇ νὰ ἀποζημιώσῃ ὁ ἀσφαλιστὴς δεδομένου ὅτι ὁ κλέπτης διατελεῖ ἐν πταίσματι (δόλω).

3. Ἡ ἀσφάλις πυρκαϊᾶς καὶ ἰδίων ζημιῶν καλύπτει καὶ τὰς ζημίας τοῦ

ἀσφαλιζομένου αυτοκινήτου ἐκ πυρός ἢ προσκρούσεως κλπ. τὰς ἐπερχομένας εἰς τὸ αὐτοκίνητον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κλοπῆς ἢ τὰς προξενουμένας ὑπὸ τοῦ κλέπτου.

4. Ἐπομένως καὶ ἄνευ ἀσφαλίσεως κλοπῆς καλύπτονται αἱ ζημίαι τρίτων καὶ τοῦ ἰδίου αὐτοκινήτου, ἐφόσον ὑπάρχει ἀσφάλις ἀστικής εὐθύνης, πυρκαϊᾶς καὶ ἰδίων ζημιῶν.

5. Ὁ ἀσφαλιζόμενος, ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ εἶναι ἠσφαλισμένος δι' ὅλους τοὺς κινδύνους τοὺς ἐπερχομένους κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κλοπῆς δεόν καὶ ἀρκεῖ νὰ ἀσφαλιζέται κατὰ κινδύνων :

- α) ἀστικής εὐθύνης
- β) πυρκαϊᾶς
- γ) ἰδίων ζημιῶν
- δ) ὀλικῆς κλοπῆς.

Μένει ἀκάλυπτος μόνον κατὰ κινδύνων μερικῆς κλοπῆς.

6. Οἱ ἀσφαλισταὶ οὔτινες φρονοῦν ὅτι οἱ κίνδυνοὶ ἀστικής εὐθύνης, πυρκαϊᾶς καὶ ἰδίων ζημιῶν, οἱ ἐπερχόμενοι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κλοπῆς τοῦ αὐτοκινήτου εἶναι ἐπηυξημένοι (βαρύτεροι) ἔναντι τῶν κινδύνων ὁμαλῆς (ἄνευ κλοπῆς) χρήσεως τοῦ αὐτοκινήτου, δύνανται νὰ ἐπιβάλωσιν ἐπασφάλιστρον, ἄνευ τῆς πληρωμῆς τοῦ ὁποίου δεόν νὰ ἐξαιροῦνται οἱ ἐπηυξημένοι οὔτοι κίνδυνοὶ, συμφώνως πρὸς τὸν ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης παρατιθέμενον ὅρον.

ΤΟ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

(ΑΛΜΑΝΑΚ 1958)

τῆς ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Τεύχη Α' καὶ Β'

Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ Βιβλιοπωλεῖα

ἕκαστον τεῦχος δρχ. 25